

FRANCIS THOMPSON:

AZ ÉGI VÉREB

*Futottam én Előle éjek és napok során;
Futottam én Előle évek árkádján keresztül;
Futottam én Előle szellemeknek útvesztőin át;
S elbűjtam én Előle (mert az ördög volt a cimborám)
Mikor kacagtam és mikor pillámon pára rezdült.
Remény kecsegtetett és új erőre kaptam;
De elsüllyedtem, letaszítva szakadatlan
A tétovgó, vad Rettegés titáni tömlőcébe,
Nagy Lábai előtt, melyek követtek és üldöztek engem.*

*Nyugodtan ügetett nyomomban
Egyenletes volt lépte mindig,
Allandó gyorsasága, sürgetése sose fáradt,
És Léptei mind visszhangoznak és egy Hang visszhangzik menten,
Visszhangzik sürgetőbben, mint a Lábak.
„Elhagynak téged mind a dolgok, téged aki elhagysz Engem”*

*De fellebeztem én ez ellen, én a kitaszított,
A jó szíveknek ablakához, lenge függönyökhöz,
Ölelkező szerelmek ágazó indáihoz;
(Mert bár ismertem lángoló Szerelmét
Mely üldözött, rettegtem én:
Ha Ő enyém; nem lesz majd semmi más enyém.)
S mikor kitarult néha egy-egy ablak,
Jöttének vad szele mindig bevágta.
Lassú a Rettegés, ha már a Félő Gond üldözni indul:
Futottam én mindenhová és jártam a világ határain túl,
Betörtem én a csillagok aranyvert ajtaját.
Halk hangzavarral megzavartam
S csengőn dadogva énekeltem halvány dokkjait a holdnak.
Derengj, derengj fel hajnal és ó est, ne légy te rest,
Halk éj sűrű bozótja rejts el, tévútra Őt vezesd,
Hatalmas Kedvesem elől rejtsél el engem!*

Köröttem bontsd ki hát ködös fátylad, hogy Ő ne lásson engem!
 Szolgáit mind próbára tettem és
 Kudarcot is vallottam én, olyan hűségesek,
 Hívek Hozzá s irántam kis hitűek,
 Csalárd őszinteség jellemzi őket és derék csalárdság.
 A gyorsaságot könyörögtem minden gyors dologtól:
 Minden szelet megültem és erősen fogtam dús, metsző sörényüket,
 Akár végig söpörték őket, a lassan illanók,
 A kék azúr roppant füves lapályait;
 Akár a Mennydörgést vezelve,
 Visszhangoztatták kordéját az égen,
 S a vad rúgós paták alatt az ég szikrázott néha-néha —
 Lassú a Rettegés, ha már a Féltő Gond üldözni indul.

És változatlanul
 Egyenletes volt lépte mindig,
 Allandó gyorsasága, sürgetése sose járadt,
 Nyomomban voltak őket, az ádáz Lábak
 S mindent túlhangzó Hang visszhangzott:
 „Nem rejt el téged semmi már, ki Engemet nem rejtesz el.”

Ezért hát csak bolyongtam s többé nem kerestem őt
 Sem férfinak, sem szűznek arcán;
 Hanem kis gyermekek szemében.
 Az arcuk mintha válaszolna;
 Mellettem állnak őket, biztosan értem élnék!
 Aggódva fordulék feléjük
 S midőn gyermek-szemük megszépült hirtelen
 Kezdődő válaszuktól,
 Az angyalok előlem őket eltakarták.
 Nos hát ti többi gyermekek, Természet gyermeki
 Osszátok meg velem
 (Mondottam én) bizalmasságtokat;
 Hogy minden dolgot ünnepelni tudjak, összeforrvá véletek
 S kezem körétek fonva.
 Bolondozgatva — játszva
 Uralkodó-Anyánk zilált-zöld fűrtivel,
 Majd lakomázva

*Övéle itt mozgófalú lakában,
 — A lak fölött kék dóm ível —
 S vad szomjam oltva gyermekes szokás szerint,
 Úritve kelyhét tiszta és siró harmatnak
 — Harmat fölött egy méh kering.”
 S ahogy szerettem volna, minden úgy lett:
 Elnyertem én bizalmukat
 S betörtem a titokzatos Természet ajtaját.
 Az ég felvillanó arcának
 Felfogtam összes röpke vallomásait;
 Megtudtam én, a felhők fel hogy' szállnak
 — Habok, mit vad tenger lihegve felhajt;
 Minden világra jöttel és minden múltóval
 Együtt lendültem én magasba és le véle hulltam;
 Velük a mennybe vagy pokolba vitt a hangulat.
 Én voltam az, aki a dolgokkal együtt sir és örül,
 Epedtem alkonyatkor,
 Mikor rezdültek már a gyertyák mind, elmúlt napunk körül
 És úgy szikráztak, mint a vas, kovács ha patkol.
 A reggel szép szemébe én nevettem;
 A kék felhőkkel lelkesültem és velük borongtam,
 Az ég és én, együtt sirtunk mi ketten
 Sós könnyeim hűs könnyével vegyültek.
 Az esték vérző szívének dobbanását
 Érezte már az én szívem;
 Sugárzó, jó meleg tűzükben részesültem,
 De fájdalomam még nem pihen.
 Az Égnek szürke arcán könnyem is hiába pergett,
 — Óh jaj — egymást nem értjük meg soha
 A bánatos dolgok meg én; mert mig én hangot hallatok,
 Ők csak mozognak és csenddel beszélnek, mint a néma gyer-
 mek.
 Szomjam nem oltja már Uralkodó-Anyánk, a kapzsi mostoha;
 S ha vágynak arra, hogy övé legyenek, leengedi
 Csupasz kebléről lenge fátylát és előttem felfedi
 Szerelmének forrásait: és bár szájam reá tapad,
 Tejének egy parányi cseppje sem üditi fel
 Kitikkadt ajkamat.*

*Az ellenség kérlelhetetlenül nyomomban van,
Eggenletes a lépte mindig,
Állandó gyorsasága, sürgetése sose fárad.
Lábak dobognak és utána menten
Egy Hang száguld, gyorsabban mint a Lábak:
„Lásd, nem becsül meg semmi tégedet, ki nem becsülsz meg Engem.”*

*Mezítlenül várom szerelmed vad csapását
Páncéloat letépted rólam
És térdre kényszerítél engem;
Nem véd meg senki, semmi már:
Aluvék — úgy gondoltam — és felébredék,
S lassú tekintetem látott mezítlenül
Almomban engemet.*

*Ifjú erőmnek vadságával
Meginhattam óráim templomát
És összeomlott életem; most sárosan
Az összegyűlt évek sorába hulltam;
— Súlyuk alatt holtan hever szép ifjúságom.
Fattogtak, mint a rözse, napjaim s füstként magasba szálltak,
Habzottak és mint napsugár a zuhogón, színekre hulltak.
Az címódó felébredt és nem hat többé a mákony,
A lantos lantja eltörött.*

*Még a kis szeszélyes virágfüzerek is, melyekkel
Csuklómon ékszerként himbáltam én a földet
Engednek — gyöngye kapsok —
És nem bírják el a bánattól súlyos földtekét.*

*Hogyan? Szerelmed hát valóban lángvörös szederbokor,
Mely elfonnyaszt közelben és távolban minden más virágot?
Hogyan, ó mondd meg, kérlek én,
— Ó mondd, örök Fametsző —
Mért kell a fát porrá hamvasztanod,
Mielőtt még belőle nagy művet faragnál?
A porba hullott ifjúságom nyári zápora
S tört forrás most a szívem*

*És benne könnyek állanak mozdulatlanul.
— Kiszáritotta nyirkos gondolat (s vad eszmék)
Melyek most szellemem sóhajtó ágain remegnek,*

Ekként vagyon s mi lesz még?
Ha a gyümölcs kesernyés, milyen lesz majd a kéreg?
Csak sejtem azt, mit az Idő elrejt ködében.
De néha felrivall egy kürt az éjben
A végtelen Öröklétnek titokzatos bástyáin túl;
A hangra meginog a köd, foszlásnak indul,
S egy tér bukkan elő, de már a ködbe
A tornyok visszahullnak.
A pillanat elég volt: Feddöm zord arca feltűnt:
A köd nyitotta kis teren
Sötét bíbor köpenyben ült, ciprus övezte homlokát;
Tudom nevét és azt, hogy kürtje mit jelez.
— Az ember szíve adja bár vagy élete
Termésedet, mért kell mezőidet
Trágyázni megrohadt halállal? —

És most tapinthatóvá lesz
A hosszú üldözés zaja
S e Hang ölel körül, mint tenger, mely vihart okád:
„Agyagvázád, mondd, összetört-e?
Cserép cserép fölött hever?
Lásd, téged minden elkerül, téged, ki Engem elkerülsz!”
Szegény, rút, furcsa, gyöngye törpe,
Miért, hogy észre veszek tégedet?
Hiszen a semmiből csak Én teremtek itt (ezt dörgi Ő)
S a földi vonzalomnak ára földi érdem.
Hogy érdemelted azt te meg?
Te a legmocskosabb göröngy a Föld minden göröngye közt?—
Ó nem, te nem tudod,
Hogy mily kevésbé érdemelsz ki bármilyen szerelmet is!
És kit találsz te, hogy szeressen tégedet, a megvetésre méltót?
Csak Én szeretlek, Én, e földi téren.
Azzal, mit tőled elraboltam
Meggárosítani nem akartalak, azért raboltam el.
Hogy eljöhess azt Karjaimba megkeresni.
Mindazt, mit gyermeki agyad
Rég elveszettnek hisz, részedre Én megörzöm azt,
Kelj fel, fogd meg Kezem és jöjj Velem.

*Most elcsitult a lépések zaja:
Talán kezének árnya csak a vakhomály szívemben?
S kezét áldólag nyújtja Ő, hogy véle simogasson?
„Szegény örült, te gyöngye, vak,
Hiszen te Engemet kerestél!
A lángoló Szerelmet lökted el, ki visszalöktél Engem!”*

Végh György fordítása.